

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ՎԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԽՈՍՔԸ ԽՈՐԱՆԱՀԱՏԻ ՎԱՆՔԻ 800-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԻԹՈՎ

(28–29 մայիսի, 2022 թ.)

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից Հայրապետական Մեր օրհնությունն ենք բերում հավատավոր Մեր ժողովրդին՝ Խորանաշատի վանքի 800-ամյակին նվիրված հանդիսավոր միջոցառումների առիթով:

Խորանաշատը մեր հուշակավոր վանական համալիրներից է, որը եղել է հայոց հավատքի լուսավոր կենտրոններից մեկը՝ կրթական ու գիտամշակութային նշանակալի գործունեությամբ: Վանական Վարդապետի կողմից հիմնադրված այս վանքը կարեւոր ներդրում է բերել հայ իրականության մեջ աստվածաբանության, իմաստասիրության, պատմագիտության, մատենագիտության, երաժշտագիտության եւ գիտության այլ ճյուղերի զարգացման գործում: Վանքերում հիմնադրված համալսարաններում, վարդապետարաններում ուսանած հոգեւորականները դարձել են մեր ժողովրդի եւ մեր Սուրբ Եկեղեցու մեծանուն եւ շնորհաշատ ազգային ու եկեղեցական գործիչները, որոնք մեծ ջանքեր են ներդրել Սուրբ Եկեղեցու պայծառության, ազգի ու հայրենիքի առաջընթացի համար: Խորանաշատի վանքում ուսանել են այնպիսի նշանավոր եկեղեցական գործիչներ, որպիսիք են Կիրակոս Գանձակեցին, Վարդան Արեւելցին, Գրիգոր Ակներցին, Ստեփանոս Աղթամարցին, Գրիգոր Աղթամարցին եւ շատ ուրիշներ: Խորանաշատում ընդօրինակված ձեռագրերն իրենց եզակիությամբ Մատենադարանում պահվող մեր թանկարժեք գոհարներից են: Մեր վանքերում ստեղծված աշխատությունները, թարգմանական մեծարժեք գործերը, ձեռագրերի ընդօրինակումը, նոր սերունդներին կրթության շարունակաբար ջամբումը եղել են ամուր հիմնասյուներից մեր ժողովրդի կենսունակության ու հարատեւության: Հայոց վանքերը դարձել են մեր հավատի ու ինքնության յուրօրինակ վկայագրեր, մեր աստվածասիրության ու հավատքի պայծառ վկայարաններ, գիտության, դպրության ու մշակույթի կենտրոններ:

Պատմության հորձանուտներում, սակայն, հայոց վանքերը մեր ժողովրդի պես ենթարկվել են բազում փորձությունների, քանզի թշնամյաց հարձակումներն ուղղվել են նաեւ այս սրբավայրերի դեմ, որտեղ հավաքված են եղել մեր հոգեւոր արժեքները, մեր ժողովրդի հոգեմտավոր ձեռքբերումները: Հատկապես Հայոց ցեղասպանության շրջանում, երբ եղեռնի ենթարկվեցին մեկ եւ կես միլիոն հայորդիներ, նաեւ մեր շատ վանքեր ու եկեղեցիներ կործանվեցին: Յավով ենք անդրադառնում նաեւ, որ արցախյան 44-օրյա պատերազմի հետեւանքով Ադրբեջանի վերահսկողության տակ հայտնված տարածքներում այսօր նույնպես պղծվում եւ ոչնչացվում են հայկական վանքեր ու եկեղեցիներ, կոթողներ եւ հուշարձաններ: Մենք ամեն ջանք ի գործ պիտի դնենք՝ միջազգային հանրության ուշադրության ներքո պահելու այդ վայրագությունների փաստը՝ դրանք դատապարտելու եւ հետագա բարբարոսությունները կանխելու համար եւ կարելվույնս արժեւորելու ու պահպանելու մեր ժողովրդի հոգեւոր գանձերը, մեր հայրերից մեզ փոխանցված ժառանգությունը:

Այս առաքելության մեջ գովարժան նպաստ են խորանաշատի վանքի 800-ամյակի միջոցառումները: Խորանաշատի վանքը, լինելով հայոց ճարտարապետության յուրահատուկ, գեղեցկակերտ կոթող եւ Մեր հավատացյալ զավակների սիրելի ուխտավայր, առանձնահատուկ կերպով վկայում է մեր ինքնության, հայրենի երկրում մեր ժողովրդի դարավոր գոյության ու կենսագործունեության, առ հայրենիքը սիրո եւ հավատարմության մասին: Եւ խորանաշատի վանքի 800-ամյակի նշանավորումը նաեւ հուշակումն է մեր նվիրումի ու նախանձախնդրության՝ հանդեպ մեր հոգեւոր արժեքները եւ մեր սրբազան երկիրը: Ներկայիս Հայաստանի սահմաններին ադրբեջանական կողմի սադրանքների ու ոտնձգությունների պատճառով եւ անվտանգության նկատառումներից ելնելով՝ սակավ են դեպի խորանաշատի վանք ուխտագնացությունները, եւ հարկ է՝ մեր սահմաններն ամուր պահելով՝ հնարավորություններ ստեղծել նաեւ վանքի ապահովության եւ ուխտավորների հաճախակի այցելությունների համար: Վանքն այսօր կարիքն ունի ամենքիս հոգածության եւ ուշադրության: Մաղթում ենք, որ հոբելյանական այս հանգրվանը նոր շունչ հաղորդի վանքի պատմական առաքելությունը:

Այս առիթով Մենք Հայրապետական Մեր բարձր գնահատանքն ենք բերում Տավուշի թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Բագրատ եպիսկոպոս

Գալստանյանին, Խորանաշատի վանքի 800-ամյակի միջոցառումների նախաձեռնող խմբի անդամներին, բոլոր կազմակերպիչներին:

Աղոթում ենք առ Բարձրյալն Աստված, որ խաղաղություն, ապահովություն ու բարօրություն պարգևի մեր երկրին ու աշխարհասփյուռ մեր ողջ ժողովրդին՝ միշտ ապրելու ազգասիրությամբ, եկեղեցասիրությամբ, առ հայրենին անսակարկ նվիրումով: Թող մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի սերը, ողորմությունն ու շնորհները լինեն ձեզ հետ եւ ամենքի, այսօր եւ միշտ, ամեն:

Օրհնությամբ՝

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ.

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

